

Høringsuttalelse fra Råde kommune vedr. endringer i friskoleloven:

Lovens tittel

Råde kommune gir sin tilslutning til departementets forslag om å endre lovens tittel fra *lov om frittstående skoler (friskolelova)* til *lov om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova)*. Allerede i dag blir mange frittstående skoler av allmennheten omtalt som privatskoler. Ordene "med rett til statstilskot" tydeliggjør at tilskuddet er statlig og markerer et skille slik at loven ikke omfatter private skoler som ikke er offentlig finansiert og som kan drive virksomheten på kommersielt grunnlag.

Lovens virkeområde

Friskoleloven skal medvirke til at det kan drives private skoler slik at foreldre og elever kan velge andre skoler enn de offentlige. Det bør dermed tas inn en presisering om at loven ikke gjelder fjernundervisning og kjøp av opplærings tjenester fra andre aktører.

Godkjenning med rett til tilskudd

Adgangen til å godkjenne nye frittstående grunnskoler ble midlertidig opphevet med virkning fra 9.juni 2006, og det er bare godkjente skoler som var i drift 13. desember 2005 som har rett til tilskudd og til å drive sin virksomhet etter friskoleloven.

Departementet legger til grunn i sitt høringsforslag at det innføres tilleggskrav til grunnskoler og videregående skoler for å få rett til tilskudd etter loven. Råde kommune støtter forslaget om innføring av tilleggskrav, slik at skoler som etableres på følgende grunnlag skal ha rett til tilskudd etter loven:

- Skoler som etableres på et religiøst grunnlag
- Skoler som drives på grunnlag av en anerkjent pedagogisk retning. Med anerkjent pedagogisk retning menes at pedagogikken er utprøvd, utførlig beskrevet i litteraturen, velrenommert og relativt utbredt. Eksempler på skoler som vil kunne godkjennes etter denne bestemmelsen er Montessoriskoler, og Steinerskoler.
- Norske grunnskoler i utlandet, herunder Svalbard
- Internasjonale grunnskoler og videregående skoler. Undervisningsspråket ved slike skoler må være et fremmedspråk som flest mulig av innbyggerne i Norge mestrer. Begrunnelsen for å åpne for tilskudd til internasjonale skoler er at dette vil kunne forenkle rekruttering av utenlandsk arbeidskraft til norsk næringsliv, universiteter og høyskoler, samt at de vil kunne være et aktuelt tilbud for norske elever som har gått på tilsvarende skoler i utlandet og for elever som har planer om videre studier i utlandet. Det foreslås at disse skolene skal drive sin virksomhet etter internasjonale læreplaner, samt at de skal være sertifisert av den organisasjonen som har utarbeidet læreplanene.

I tillegg legges det opp til at allerede eksisterende friskoler som ikke er etablert på noen av ovennevnte grunnlag og som var i drift etter friskoleloven fram til endringen i juni 2006, får fortsette sin virksomhet med rett til tilskudd etter privatskoleloven.

Forslaget om innføring av tilleggskrav for å få rett til tilskudd innebærer at nåværende lovebestemmelse om at såkalte grendeskoler ikke lenger vil kunne godkjennes med rett til tilskudd. Begrunnelsen er at det må være viktig å videreføre prinsippet om at det er

kommunene som har ansvaret for den offentlige skolestrukturen. Dersom loven åpner for godkjenning av grendesjoler som et eget grunnlag, er departementets oppfatning at dette vil kunne gi kommunen et insitiament til å legge ned kommunale grendeskoler. Denne oppfatningen deles ikke. Erfaringer har vist at forslag om å legge ned grendeskoler medfører støy. Råde kommune antar at det ikke vil være særlig utbredt at kommuner legger ned offentlige grendeskoler for å overlate driften til private.

Forslaget om at det ikke skal foreligge en rett til godkjenning, men at departementet gis skjønnsmessig adgang til å godkjenne nye skoler og driftsendringer, støttes. Begrunnelsen ligger i at en skjønnsmessig vurdering bør bygge på hvilke konsekvenser en godkjenning vil få for den offentlige skolestrukturen, behovet for skolen, budsjettmessige hensyn og skolefaglige hensyn, herunder bl.a. hvorvidt det er sannsynlig at skolen vil kunne oppfylle de minstekravene som følger av lov og forskrift. At departementet foreslår at vertskommunen eller vertsfylket skal ha rett til å uttale seg før vedtak fattes og at disse har klageadgang på departementets vedtak, anses for viktig, sett på bakgrunn av ansvaret for den offentlige skolestrukturen.

På et generelt grunnlag mener Råde kommune at pengene skal følge eleven.

Videre er man av den oppfatning at innføring av nasjonale prøver bidrar til å sikre likhet i kunnskapsnivå mellom elever i privat og offentlig skole.

Minimumskrav til elevtall

Av hensyn til at elevene skal oppleve et visst læringsfellesskap og et sosialt elevfellesskap, at lærerne skal oppleve et faglig miljø og at øvrige ressurser skal utnyttes på en best mulig måte, støttes forslaget om at det som hovedregel ikke gis tilskudd til skoler som har færre enn 20 elever tre år på rad, men at det kan være behov for en smal unntakshjemmel i de tilfelle det kan dokumenteres eller sannsynliggjøres at skolen innen rimelig tid vil kunne oppfylle kravet om 20 elever.

Spesielt om eierskifte

Høringsinstansene bes spesielt om å uttale seg hvorvidt det bør lovfestes at eierskifte må godkjennes av departementet.

Departementet foreslår at det skal lovfestes at hvis en privat skole ønsker å flytte virksomheten til en annen kommune eller et annet fylke, skal det søkes departementet om godkjenning. Eierskifte kan i noen grad sidestilles med flytting /nyetablering, hva gjelder ideologisk grunnlag, økonomi, endrede driftsformer m.v. Det anses derfor naturlig med en lovfesting at eierskifte må godkjennes av departementet.

Organisering av elevene i grupper

Departementet ber særlig om høringsinstansenes syn på om det i privatskoleloven skal tas inn en bestemmelse om at hver elev skal være tilknyttet en kontaktlærer. En slik bestemmelse er nedfelt i opplæringsloven § 8-2, annet ledd.

Råde kommunes syn på dette er at bestemmelsen i opplæringsloven også bør gjøres gjeldende i privatskoleloven. Dette begrunnes i muligheten for fleksibel organisering av elevene i pedagogisk og trygghetsmessige forsvarlige grupper, men der klassebegrepet er opphevet. Den fleksibiliteten bestemmelsen åpner for, må veies opp mot elevenes behov for stabilitet og trygghet. At alle elever da er tilknyttet en kontaktlærer, mener vi vil være svært viktig.

Tilskudd til skoleskyss og innlosjering i utlandet

Råde kommune gir sin tilslutning til departementets forslag om at foreldrene selv må dekke ev. kostnader til skyss og innlosjering ved skoler i utlandet.

Krav til regnskapsføring, rapportering m.v.

Forslaget om en lovfesting i privatskoleloven § 7-1 at skolene skal følge regnskapsloven, bokføringsloven og revisorloven støttes.

Bortvisning som følge av manglende betaling av skolepenger m.v.

Betaling av skolepenger er et viktig økonomisk grunnlag for friskolene. Ved manglende betaling kan dette medføre økonomiske vansker. Det må være opp til skolen selv, gjennom avtale med foreldrene, om de fortsatt ønsker å gi plass til elevene når foreldrene ikke betaler.

Styrets oppgaver

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på at styret skal tilsette daglig leder og at det ikke er anledning til delegering i den forbindelse. Råde kommunestøtter forslaget til endring i friskoleloven § 5-2 der det skal presiseres at styret skal tilsette daglig leder.

Generelt sett er Råde kommune av den oppfatning at bestemmelser i privatskoleloven bør ligge så nær som mulig opp til lover og forskrifter som regulerer den offentlige grunnskolen, når privatskolenes spesielle grunnlag er hensyntatt.